

“Η ΠΙΝΔΟΣ” Α.Π.Σ.Ι.

Πρότυπο για την προστασία, υγεία και ευζωία ορνιθίων κρεατοπαραγωγής

Το πρότυπο αυτό βασίζεται στην ισχύουσα ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία σχετικά με την ευζωία των ζώων. Περιγράφει και ενσωματώνει σε όλα τα στάδια της σύγχρονης πτηνοτροφίας, βασικές αρχές, σύγχρονες τεχνολογίες και βέλτιστες πρακτικές απαραίτητες για την προστασία των πτηνών κατά την εκκόλαψη, μεταφορά, εκτροφή και αναισθητοποίηση τους.

Το παρόν πρότυπο έχει εκδοθεί από τον Α.Π.Σ.Ι. “Η ΠΙΝΔΟΣ” και αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία του. Μερική ή ολική αναπαραγωγή (με ηλεκτρονικά, μηχανικά ή άλλα μέσα) επιτρέπεται μόνο κατόπιν άδειας του εκδότη. Η ημερομηνία της έκδοσής του είναι 1/10/2016 στην ελληνική και αγγλική γλώσσα.

Αναθεωρήσεις 31/3/2017 & 30/9/2019

I. Πρόλογος

Η ορθή μεταχείριση και ευζωία των παραγωγικών πτηνών συμβάλλει προκειμένου να βελτιωθούν παράγοντες που έχουν, με άμεσο ή έμμεσο τρόπο, επιπτώσεις στη συμπεριφορά (ψυχολογική κατάσταση) και σωματική υγεία τους.

Η ευζωία περιγράφεται μέσα από ένα σύνολο προϋποθέσεων που πρέπει να υφίστανται, έτσι ώστε να ικανοποιούνται οι βασικές ανάγκες των ζώων. Οι προϋποθέσεις αυτές, ή αλλιώς “ελευθερίες” των ζώων, είναι οι εξής:

- Ελευθερία - απαλλαγή από δίψα, πείνα και μη αποδεκτή διατροφή
- Ελευθερία - απαλλαγή από έλλειψη στέγης και άνεσης
- Ελευθερία - απαλλαγή από ασθένειες, πόνο και τραυματισμούς (πρόληψη, θεραπεία)
- Ελευθερία επίδειξης και έκφρασης των φυσιολογικών παραμέτρων συμπεριφοράς (αρμονία με το περιβάλλον)
- Ελευθερία - απαλλαγή από φόβο και στρες (ανθρώπινη επιμέλεια).

Η ευζωία των πτηνών έχει καίρια σημασία όχι μόνο για λόγους ηθικής, αλλά και για λόγους διασφάλισης της υγείας αυτών, καθώς και της ασφάλειας και ποιότητας των παραγόμενων τροφίμων και κατ’ επέκταση των καταναλωτών. Στόχος του εταιρικού αυτού προτύπου (ΕΟ-PINDOS-I) είναι η ευημερία και καλή μεταχείριση των πτηνών σε όλα τα στάδια της ζωής τους, με ενέργειες πέραν των επιβαλλόμενων από την κοινοτική και εθνική νομοθεσία.

4. Εισαγωγή - Πεδίο εφαρμογής

Το πρότυπο αυτό ισχύει για:

4.1

τα κοτόπουλα που εκτρέφονται για την παραγωγή κρέατος

4.2

εκκολαπτήρια

4.3

κοτόπουλα εκτατικής εκτροφής και ελεύθερης βοσκής

4.4

κοτόπουλα βιολογικής εκτροφής

4.5

πτηνοσφαγεία

4.6

μεταφορικά μέσα ζωντανών πτηνών

4.7

δραστηριότητες υποστηρικτικές της εκτροφής πτηνών (παραγωγή ζωοτροφών κλπ)

5. Γενικά

5.2 Υπεύθυνος για την καλή μεταχείριση των ζώων

Οι υπεύθυνοι επιχείρησης ορίζουν έναν υπεύθυνο για την καλή μεταχείριση των ζώων σε κάθε σφαγείο, ο οποίος τους βοηθά να εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση προς τους κανόνες της ισχύουσας νομοθεσίας και του παρόντος προτύπου.

5.2.1 Ο υπεύθυνος για την καλή μεταχείριση των ζώων υπάγεται απευθείας στον υπεύθυνο επιχείρησης και αναφέρει απευθείας σε αυτόν θέματα που αφορούν την καλή μεταχείριση των ζώων. Ο υπεύθυνος για την καλή μεταχείριση των ζώων είναι σε θέση να ζητά τη λήψη διορθωτικών μέτρων εκ μέρους του προσωπικού προκειμένου να διασφαλίζεται συμμόρφωση με τους κανόνες που καθορίζονται στην ισχύουσα νομοθεσίας και το παρόν πρότυπο.

5.2.2 Οι αρμοδιότητες του υπεύθυνου για την καλή μεταχείριση των ζώων ορίζονται από τις τυποποιημένες διαδικασίες λειτουργίας του σφαγείου και κοινοποιούνται αποτελεσματικά στο ενδιαφερόμενο προσωπικό.

5.2.3 Ο υπεύθυνος για την καλή μεταχείριση των ζώων τηρεί αρχείο των ενεργειών που αναλαμβάνονται για να βελτιωθεί η μεταχείριση των ζώων στο σφαγείο όπου εκτελεί τα καθήκοντά του. Το αρχείο αυτό διατηρείται τουλάχιστον για ένα έτος και διατίθεται στις αρμόδιες αρχές κατόπιν σχετικής αιτήσεως.

5.3 Ομάδα προστασίας και ευζωίας πτηνών

Η επιχείρηση διαθέτει Ομάδα Προστασίας και Ευζωίας των Πτηνών (Ο.Π.Ε.Π.). Ορίζεται από τη διοίκηση ο συντονιστής της ομάδας αυτής (κτηνιατρική υπηρεσία). Στην ομάδα περιλαμβάνονται ειδικοί που ασχολούνται με τη διατροφή, την ανάπτυξη, την κτηνιατρική επίβλεψη, τη μεταφορά, την παραλαβή στο σφαγείο, τον προ-σφαγής έλεγχο και τον ποιοτικό έλεγχο μετά τη σφαγή. Η ΟΠΕΠ μεριμνά για την εφαρμογή του ισχύοντος προτύπου και ενημερώνει σχετικά όλους όσους σχετίζονται με την ορθή μεταχείριση ζώων (εργαζόμενοι, πτηνοτρόφοι, κλπ). Γίνονται τακτικές συναντήσεις της ομάδας στις οποίες ανασκοπούνται οι διαδικασίες και αντίστοιχες καταγραφές που περιγράφονται σε αυτό το πρότυπο και την εθνική και κοινοτική νομοθεσία.

5.4 Επιθεωρήσεις

Εσωτερικές και εξωτερικές επιθεωρήσεις όλων των διαδικασιών ορθής μεταχείρισης προγραμματίζονται σε διαφορετικές εποχές του έτους και τηρούνται αντίστοιχες καταγραφές. Οι επιθεωρήσεις γίνονται με προδιαγεγραμμένες λίστες ελέγχου (παράρτημα 6.6.5) και από εκπαιδευμένους επιθεωρητές.

5.5 Εκπαίδευση προσωπικού

Με μεριμνά του υπεύθυνου για την καλή μεταχείριση των ζώων και του συντονιστή της ομάδας ΟΠΕΠ γίνεται εκπαίδευση του προσωπικού που με οποιονδήποτε τρόπο επιδρά στην μεταχείριση των πτηνών. Σκοπός της εκπαίδευσης η ενημέρωση για τις ορθές πρακτικές μεταχείρισης σε κάθε στάδιο παραγωγής.

Οι εκτροφείς που είναι φυσικά πρόσωπα να έχουν λάβει επαρκή κατάρτιση για την εκτέλεση των καθηκόντων τους και να διατίθενται κατάλληλα μαθήματα κατάρτισης.

Στα άτομα που απασχολούνται για τη σύλληψη ή τη φόρτωση κοτόπουλων, έχουν δοθεί οδηγίες και καθοδήγηση όσον αφορά τις σχετικές απαιτήσεις για τις συνθήκες διαβίωσης των ζώων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τις μεθόδους θανάτωσης που εφαρμόζονται στις εκμεταλλεύσεις.

Τα μαθήματα κατάρτισης, καλύπτουν τουλάχιστον την ισχύουσα νομοθεσία σχετικά με την προστασία των κοτόπουλων, και ιδίως τα ακόλουθα θέματα:

- 5.5.1** το παρόν πρότυπο·
- 5.5.2** τη φυσιολογία, και ιδίως τις ανάγκες σε τροφή και νερό, τη συμπεριφορά των ζώων και την έννοια του στρες·
- 5.5.3** πρακτικές πτυχές του προσεκτικού χειρισμού των κοτόπουλων, και της σύλληψης, φόρτωσης και μεταφοράς φροντίδα έκτακτης ανάγκης για τα κοτόπουλα, θανάτωση και σφαγή έκτακτης ανάγκης
- 5.5.4** φροντίδα έκτακτης ανάγκης για τα κοτόπουλα, θανάτωση και σφαγή έκτακτης ανάγκης
- 5.5.5** προληπτικά μέτρα βιοασφάλειας,
- 5.5.6** μέσα εμπλουτισμού περιβάλλοντος εκτροφής

5.6 Οδηγοί ορθής διαχειριστικής πρακτικής

Γίνεται χρήση οδηγών ορθής διαχειριστικής πρακτικής που περιέχουν κατευθύνσεις για τη συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία. Ενθαρρύνεται η διάδοση και χρήση αυτών των οδηγών.

5.7 Συνεργασία με αρμόδιες αρχές

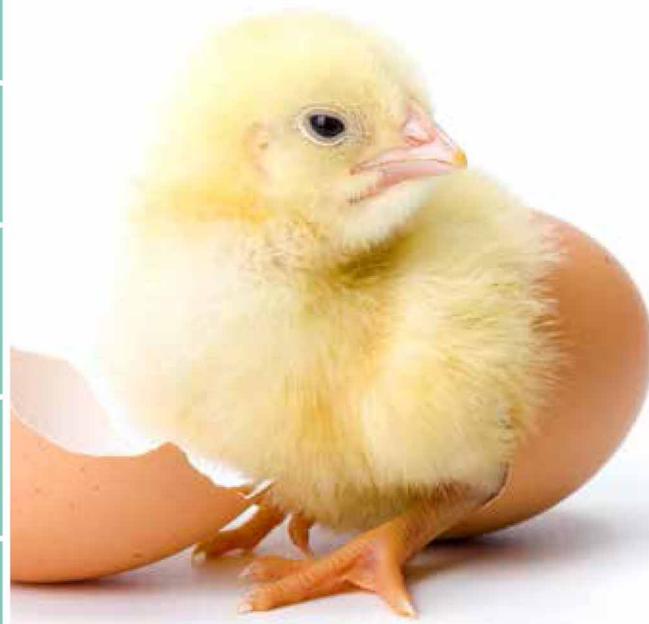
Υπάρχει άμεση και πλήρης συνεργασία με τις επίσημες αρμόδιες αρχές στις σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας αλλά και σε κάθε επιπλέον μέτρο ή διαδικασία που μπορεί να βελτιώσει τις συνθήκες διαβίωσης των πτηνών.

6. Στάδια παραγωγής

6.1 Εκκόλαψη νεοσσών

- 6.1.1** Οι νεοσσοί εκκολάπτονται σε ελεγχόμενες συνθήκες θερμοκρασίας, υγρασίας και αερισμού ώστε να περιορίζεται το στρες.
- 6.1.2** Οι θάλαμοι εκκόλαψης είναι κατασκευασμένοι ώστε να περιορίζουν σημαντικά την αιωρούμενη σκόνη.
- 6.1.3** Οι νεοσσοί ελέγχονται και εμβολιάζονται σε χώρο που καθαρίζεται και απολυμαίνεται καθημερινά. Το εμβολιακό πρόγραμμα σχεδιάζεται με βάση την αξιολόγηση μικροβιολογικών κινδύνων από την κτηνιατρική υπηρεσία της επιχείρησης.
- 6.1.4** Η μεταφορά και οι χειρισμοί τους γίνονται με εξοπλισμό και εκπαιδευμένο προσωπικό ώστε να αποφευχθεί πιθανός τραυματισμός τους. Λαμβάνονται μέτρα για τον περιορισμό πιθανότητας τραυματισμού των ποδιών τους (π.χ. χάρτινες επενδύσεις τελάρων).
- 6.1.5** Συλλέγονται στοιχεία θνησιμότητας πτηνών τις πρώτες 10 ημέρες ανάπτυξης και σχετίζονται με συνθήκες υγιεινής του εκκολαπτηρίου, των μέσων μεταφοράς τους και των μονάδων αναπαραγωγής.
- 6.1.6** Οι νεοσσοί μεταφέρονται με κλιματιζόμενα φορτηγά. Κατά τη μεταφορά τους εφαρμόζονται όλα τα γενικά μέτρα της παραγράφου 6.3.2.

6.2 Ανάπτυξη και πάχυνση ορνιθίων κρεατοπαραγωγής

6.2.1 Προετοιμασία μονάδας εκτροφής

Πριν την έναρξη της εκτροφής ο ορνιθώνας καθαρίζεται, απολυμαίνεται ώστε να αποκλειστεί μετάδοση ασθενειών από την προηγούμενη εκτροφή. Το δίκτυο διανομής νερού και τροφής καθαρίζεται και απολυμαίνεται. Η αποτελεσματικότητα του καθαρισμού και απολύμανσης επαληθεύεται εργαστηριακά (μικροβιολογικές αναλύσεις).

Αναλυτικότερα τα μέρη των κτιρίων, του εξοπλισμού και των εργαλείων που έρχονται σε επαφή με τα κοτόπουλα καθαρίζονται εξονυχιστικά και απολυμαίνονται κάθε φορά μετά την τελική απομάκρυνση των κοτόπουλων από τις εγκαταστάσεις, πριν εισέλθει νέο σμήνος στον ορνιθώνα. Μετά την τελική απομάκρυνση από ορνιθώνα, όλη η στρωμή πρέπει να απομακρύνεται και να αντικαθίσταται από νέα.

6.7.10 Εμπλουτισμένο περιβάλλον εκτροφής

Τα κοτόπουλα ωφελούνται από ένα περιβάλλον εμπλουτισμένο με μέσα που διεγείρουν την εκδήλωση φυσιολογικής συμπεριφοράς (ενστίκτων). Ειδικότερα ικανοποιείται το φυσιολογικό ένστικτο για κούρνιασμα, ραμφισμό, σκάλισμα του εδάφους, εξερεύνηση περιβάλλοντος, εύρεση καταφυγίου και ανάπαυσης. Αυτό το περιβάλλον επιπλέον βοηθά την φυσική άσκηση των πτηνών. Παρακάτω περιγράφονται τα κυριότερα μέσα εμπλουτισμού περιβάλλοντος σε διαφορετικούς τύπους εκτροφής.

6.7.10.1 Σε κάθε τύπο εκτροφής

6.7.10.1.1

Μέσο εμπλουτισμού	Δέματα (μπάλες) άχυρου / χόρτου
Στόχος	Φυσική δραστηριότητα, ραμφισμός, κούρνιασμα, διέγερση περιέργειας, βελτίωση της υγείας των ποδιών.
Προδιαγραφές	Μπάλες άχυρου δεμένες τοποθετούνται απευθείας στο έδαφος-στρωμνή του πτηνοτροφείου.

6.7.10.1.2

Μέσο εμπλουτισμού	Ολόκληροι σπόροι δημητριακών
Στόχος	Ικανοποίηση φυσικού ένστικτου για εύρεση και κατανάλωση σπόρων.
Προδιαγραφές	Διασπορά εντός του ορνιθώνα ποσότητας σπόρων ολόκληρων δημητριακών που αντιστοιχεί περίπου στο 1% της προσλαμβανόμενης τροφής, κάθε μέρα.

